

Kunstijsbanen

Niet vriezen, toch schaatsen!

Skieën is in Nederland natuurlijk door gebrek aan bergen en sneeuw niet goed mogelijk, maar Nederlanders hebben wel altijd veel geschaatst. Toch kun je als het niet veel vriest ook niet trainen op het schaatsen. Daarom zijn in Nederland wel een stuk of 20 kunstijsbanen aangelegd.

Bij kunstijsbanen kun je de kwaliteit van de ijsvloer precies regelen. Dat is fijn en eerlijk voor de sporters. Geen scheuren in het ijs, geen sneeuw op het ijs. Ze schaatsen dus altijd onder precies dezelfde omstandigheden als de anderen. Zeker bij de overdekte banen waar de wind ook voor ieder gelijk is.

De kunstijsbaan, een enorme vriezer

Het maken van kunstijs is vergelijkbaar met de manier waarop een vriezer werkt. Tussen de wanden van je vriezer lopen buizen. Door die buizen stroomt een heel koude stof. Die stof haalt warmte uit de omgeving, in dit geval de vriezer. Die vloeistof wordt dan dus warmer, maar in de vriezer koelt het af.

Als je water over dit buizenstelsel uit zou gieten, vormt zich een ijslaag om de buizen heen. Ook bij temperaturen ver boven nul blijft dit ijs aanvriezen. Bij een moderne kunstijsbaan ligt zo'n buizenstelsel in een laag beton gegoten. Een laag water, die op dit beton staat, kan heel gelijkmatig aanvriezen.

Dweilpauze

Tijdens schaatswedstrijden zijn altijd pauzes ingelast om de baan te 'dweilen'. Voor dit dweilen gebruiken beheerders van de ijsbaan vaak een zamboni, een vierwielig autootje. Dit autootje is vernoemd naar de Amerikaan Frank Zamboni. Het autootje schraapt een laagje van het ijs af en spuit er vervolgens een dun laagje warm water op. Dit vriest weer heel snel aan. Een beurt van de zamboni levert in een kwartiertje 'dweilpauze' weer een spiegelgladde baan.

Het is voor het publiek saai om een kwartier lang naar zo'n dweilautootje te kijken. Daarom spelen - om de stemming erin te houden - tijdens dweilpauzes zogenaamde dweilbandjes. Dweilband 'Kleintje Pils' uit Nederland is gevraagd de dweilpauzes in Vancouver (Olympische Winterspelen 2010) met muziek op te luisteren.

